



## Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SPLOŠNEGA SODIŠČA (četrti razširjeni senat)

z dne 21. marca 2012\*

„Državne pomoči — Direktiva 92/81/EGS — Trošarine na mineralna olja — Mineralna olja, ki se uporabljajo kot gorivo pri proizvodnji aluminija — Oprostitev plačila trošarine — Združljivost oprostitve z odločbo Sveta o odobritvi v skladu s členom 8(4) Direktive 92/81 — Domneva zakonitosti aktov Unije — Pravna varnost — Dobro upravljanje“

V združenih zadevah T-50/06 RENV, T-56/06 RENV, T-60/06 RENV, T-62/06 RENV in T-69/06 RENV,

**Irska**, ki jo je sprva zastopal D. O'Hagan, nato E. Creedon, zastopnika, skupaj s P. McGarryjem, barrister,

tožeča stranka v zadevi T-50/06 RENV,

**Francoska republika**, ki jo zastopata G. de Bergues in J. Gstalter, zastopnika,

tožeča stranka v zadevi T-56/06 RENV,

**Italijanska republika**, ki jo zastopajo G. Aiello, G. De Bellis in S. Fiorentino, avvocati dello Stato,

tožeča stranka v zadevi T-60/06 RENV,

**Eurallumina SpA** s sedežem v Portoscusu (Italija), ki jo zastopata R. Denton in L. Martin Alegi, solicitors,

tožeča stranka v zadevi T-62/06 RENV,

**Aughinish Alumina Ltd** s sedežem v Askeatonu (Irska), ki jo zastopata M. J. Handoll in C. Waterson, solicitors,

tožeča stranka v zadevi T-69/06 RENV,

proti

**Evropski komisiji**, ki jo zastopajo V. Di Bucci, N. Khan, D. Grespan in K. Walkerová, zastopniki,

tožena stranka,

zaradi predloga za razglasitev ničnosti Odločbe Komisije 2006/323/ES z dne 7. decembra 2005 o oprostitvi plačila trošarine za mineralna olja, ki se uporabljajo kot gorivo pri proizvodnji aluminijevega oksida v regiji Gardanne, v regiji Shannon in na Sardiniji, ki se izvaja v Franciji, na Irskem in v Italiji (UL 2006, L 119, str. 12),

\* Jeziki postopka: angleščina, francoščina in italijanščina.

## SPLOŠNO SODIŠČE (četrti razširjeni senat),

v sestavi I. Pelikánová (poročevalka), predsednica, V. Vadapalas, sodnik, K. Jürimäe, sodnica, K. O'Higgins in M. van der Woude, sodnika,

sodni tajnik: N. Rosner, administrator,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 14. septembra 2011

izreka naslednjo

### Sodbo

#### Dejansko stanje

##### *Aluminij*

- 1 Aluminijev oksid je bel prašek, ki se v glavnem uporablja v talilnicah za proizvodnjo aluminija. Proizvaja se iz boksitne rude s postopkom rafiniranja, pri katerem je zadnja faza kalcinacija. Več kot 90 % kalciniranega aluminijevega oksida se uporabi pri vlivanju kovinskega aluminija. Ostanek se predela in uporabi pri kemijskih postopkih. Obstajata dva ločena proizvodna trga, in sicer trg aluminijevega oksida, primerneza za talilnice, in aluminijevega oksida, primerneza za kemično uporabo. Mineralno olje je mogoče uporabljati kot gorivo pri proizvodnji aluminija.
- 2 Na Irskem, v Italiji in v Franciji je samo en proizvajalec aluminija. To so družba Aughinish Alumina Ltd (v nadaljevanju: AAL), s sedežem v regiji Shannon, družba Eurallumina SpA, s sedežem na Sardiniji, in družba Alcan Inc., s sedežem v regiji Gardanne. Proizvajalci aluminija so tudi v Nemčiji, Španiji, Grčiji, na Madžarskem in v Združenem kraljestvu.

##### *Direktive v zvezi s trošarinami na mineralna olja*

- 3 V Direktivi Sveta 92/81/EGS z dne 19. oktobra 1992 o uskladitvi trošarinskih struktur za mineralna olja (UL L 316, str. 12) so določena pravila v zvezi s trošarinami na mineralna olja.
- 4 Člen 1(1) in (2) Direktive 92/81 določa, da države članice za mineralna olja uvedejo usklajeno trošarino v skladu s to direktivo in določijo trošarinske stopnje v skladu z Direktivo Sveta 92/82/EGS z dne 19. oktobra 1992 o približevanju trošarinskih stopenj za mineralna olja (UL L 316, str. 19).
- 5 V skladu s členom 8(4) Direktive 92/81 lahko Svet na predlog Komisije državi članici dovoli uvedbo drugih oprostitev usklajene trošarine, kot so te, ki so izrecno določene v tej direktivi. V njem je določeno:

„Svet lahko, na predlog Komisije, soglasno odloči, da državi članici dovoli uvedbo nadaljnjih izjem ali znižanj zaradi upoštevanja posebnih politik.

Država članica, ki želi sprejeti takšen ukrep, o tem ustrezno obvesti Komisijo in prav tako Komisiji posreduje vse pomembne in potrebne informacije. Komisija v roku enega meseca o predlaganem ukrepu obvesti druge države članice.

Šteje se da je Svet odobril ohranitev predlagane oprostitve ali predlaganega znižanja, če v dveh mesecih od dneva, ko so bile druge države članice obveščene po drugem pododstavku, niti Komisija niti druga država članica ne zahtevata, da zadevo preuči Svet.“

6 Člen 8(5) Direktive 92/81 določa:

„Če Komisija meni, da izjem ali zmanjšanj, določenih v odstavku 4, ni več mogoče ohranjati, zlasti zaradi nelojalne konkurence ali izkrivljanja delovanja notranjega trga ali iz razlogov, ki so povezani s politiko Skupnosti na področju varstva okolja, Svetu posreduje ustrezne predloge. Svet o teh predlogih odloči soglasno.“

7 V členu 6 Direktive 92/82 je določena najnižja trošarinska stopnja na težko kurilno olje, 13 EUR za 1000 kg, ki bi jo morale države članice uvesti 1. januarja 1993.

8 Z Direktivo Sveta 2003/96/ES z dne 27. oktobra 2003 o prestrukturiranju okvira Skupnosti za obdavčitev energentov in električne energije (UL L 283, str. 51) sta bili razveljavljeni direktivi 92/81 in 92/82 z učinkom 31. decembra 2003.

9 Člen 2(4)(b), druga alineja, Direktive 2003/96 določa, da ta direktiva ne velja za dvojno uporabo energentov. V skladu s to določbo je energent namenjen dvojni uporabi, kadar se uporablja kot gorivo za ogrevanje in za druge namene kot za pogonsko gorivo ali kot gorivo za ogrevanje. Uporaba energentov za kemijsko redukcijo in elektrolitične in metalurške procese šteje za dvojno uporabo. Od 1. januarja 2004 prav tako ne velja več najnižja trošarinska stopnja na težko kurilno olje, ki se uporablja za proizvodnjo aluminija.

10 Poleg tega člen 18(1) Direktive 2003/96 določa, da so države članice po predhodnem pregledu Sveta, na podlagi predloga Komisije Evropske skupnosti, pooblašene, da še naprej uporabljajo znižane davčne stopnje ali izjeme, kakor so določene v Prilogi II do 31. decembra 2006. Točke 6, 7 in 8 Priloge II se nanašajo zlasti na oprostitve trošarin za težko kurilno olje, ki se uporablja kot gorivo pri proizvodnji aluminija v regiji Gardanne (Francija), regiji Shannon (Irsko) in na Sardiniji (Italija).

#### *Odločbe Sveta, sprejete na podlagi člena 8(4) Direktive 92/81*

11 Irsko, Italijanska republika in Francoska republika so oprostitve plačila trošarin na mineralna olja, ki se uporabljajo pri proizvodnji aluminija, uvedle leta 1983, leta 1993 in leta 1997 (v nadaljevanju: irsko oprostitve, italijanska oprostitve in francoska oprostitve; skupaj: sporne oprostitve).

12 Irsko oprostitve je bila v irsko pravo uvedena s Statutory instrument n° 126/1983, Imposition of Duties (n° 265) (Excise Duty on Hydrocarbon Oils) Order, 1983 (sklep o uvedbi dajatev (št. 265) (trošarina na olja iz ogljikovodikov)), z dne 12. maja 1983. Nato je bila vpisana v oddelek 100, odstavek 1(e) Finance Act, 1999 (zakon o finančah iz leta 1999). Njena uporaba v regiji Shannon je bila odobrena z Odločbo Sveta 92/510/EGS z dne 19. oktobra 1992, ki državam članicam dovoljuje, da za nekatera mineralna olja, če so uporabljena v posebne namene, še naprej uporabljajo obstoječe nižje trošarinske stopnje ali oprostitve plačila trošarine v skladu s postopkom iz člena 8(4) Direktive 92/81 (UL L 316, str. 16). Svet je to odobritev ponovno preučil in podaljšal do 31. decembra 1998 z Odločbo 97/425/ES z dne 30. junija 1997, ki državam članicam dovoljuje, da za nekatera mineralna olja, če so uporabljena v posebne namene, še naprej uporabljajo obstoječe nižje trošarinske stopnje ali oprostitve plačila trošarine v skladu s postopkom iz Direktive 92/81 (UL L 182, str. 22). Svet jo je ponovno podaljšal do 31. decembra 2000 z Odločbo 1999/880/ES z dne 17. decembra 1999, ki državam članicam dovoljuje, da za nekatera mineralna olja, če so uporabljena v posebne namene, uporabijo ali še naprej uporabljajo obstoječe nižje trošarinske stopnje ali oprostitve plačila trošarine v skladu s postopkom iz Direktive 92/81 (UL L 331, str. 73).

- 13 Italijanska oprostitev je bila v italijansko pravo uvedena z decreto legislativo 26 ottobre 1995 n° 504, Testo unico delle disposizioni legislative concernenti le imposte sulla produzione e sui consumi e relative sanzioni penali e amministrative (zakonska uredba št. 504, z dne 26. oktobra 1995, Enotno besedilo zakonskih določb o dajatvah na proizvodnjo in potrošnjo ter s tem povezanih kazenskih in upravnih sankcijah, redna priloga GURI št. 279, z dne 29. novembra 1995). Njena uporaba na Sardiniji je bila z Odločbo Sveta 93/697/ES z dne 13. decembra 1993, ki državam članicam dovoljuje, da za nekatera mineralna olja, če so uporabljena v posebne namene, uporabijo ali še naprej uporabljajo obstoječe nižje trošarinske stopnje ali oprostitve plačila trošarine v skladu s členom 8(4) Direktive 92/81 (UL L 321, str. 29) odobrena do 31. decembra 1994. Svet je to odobritev prvič podaljšal do 31. decembra 1996 z Odločbo 96/273/ES z dne 22. aprila 1996, ki državam članicam dovoljuje, da za nekatera mineralna olja, če so uporabljena v posebne namene, uporabijo ali še naprej uporabljajo obstoječe nižje trošarinske stopnje ali oprostitve plačila trošarine v skladu s členom 8(4) Direktive 92/81 (UL L 102, str. 40). Svet jo je z Odločbo 97/425 drugič podaljšal do 31. decembra 1998. Svet je odobritev tretjič podaljšal do 31. decembra 1999 z Odločbo 1999/255/ES z dne 30. marca 1999, ki določenim državam članicam v skladu z Direktivo 92/81 dovoljuje, da za nekatera mineralna olja, če so uporabljena v posebne namene, uporabijo ali še naprej uporabljajo obstoječe nižje trošarinske stopnje ali oprostitve plačila trošarine, in spreminja Odločbo 97/425 (UL L 99, str. 26). Svet jo je z Odločbo 1999/880 četrtič podaljšal do 31. decembra 2000.
- 14 Francoska oprostitev je bila v francosko pravo uvedena s členom 6 loi de finances rectificative pour 1997 n° 97-1239 (zakon o spremembi zakona o financah za leto 1997 št. 97-1239) z dne 29. decembra 1997 (JORF z dne 30. decembra 1997, str. 19101). Njena uporaba v regiji Gardanne je bila z Odločbo Sveta 97/425 odobrena do 31. decembra 1998. Svet je to odobritev z Odločbo 1999/255 prvič podaljšal do 31. decembra 1999. Drugič jo je Svet podaljšal do 31. decembra 2000 z Odločbo 1999/880.
- 15 Z Odločbo Sveta 2001/224/ES z dne 12. marca 2001 o nižjih trošarinskih stopnjah in oprostitvah plačila trošarine za nekatera mineralna olja, če so uporabljena v posebne namene (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 9, zvezek 1, str. 342), in sicer z zadnjo odločbo Sveta o spornih oprostitvah, je bila odobritev navedenih oprostitev podaljšana do 31. decembra 2006. V njeni točki 5 obrazložitve je navedeno, da ta odločba „ne vpliva na izid morebitnih postopkov, izvedenih zlasti na podlagi členov 87 [ES] in 88 [ES], ki se nanašajo na izkrivljanje delovanja enotnega trga“ in da „[n]e razveljavlja zahteve, da morajo države članice v skladu s členom 88 [ES] Komisijo obvestiti o primerih morebitne državne pomoči“.

#### *Upravni postopek*

- 16 Irska je v dopisu z dne 28. januarja 1983 Komisijo obvestila, da namerava v korist družbe AAL uresničiti zavezo, ki jo je aprila 1970 dala nosilec projekta pridobivanja aluminijevega oksida iz boksita v ustju reke Shannon, ki se nanaša na oprostitev plačila trošarine za težko kurilno olje, ki se uporablja pri proizvodnji aluminija. V dopisu z dne 22. marca 1983 je Komisija navedla, da je bila ta oprostitev državna pomoč, ki bi jo bilo treba priglasiti. Prav tako je pojasnila, da če bi se pomoč dodelila šele zdaj, bi lahko dopis z dne 28. januarja 1983 štela za priglasitev v smislu člena 93(3) Pogodbe EGS. Irska je v dopisu z dne 6. maja 1983 Komisijo prosila, naj ga šteje za takega. Komisija na podlagi teh dopisov ni sprejela nobene odločitve.
- 17 Komisija je v dopisih z dne 29. maja in 2. junija 1998 od Italijanske republike in Francoske republike zahtevala informacije, da bi preverila, ali italijanska in francoska oprostitev spadata na področje uporabe členov 87 ES in 88 ES. Italijanska republika je na ponovni poziv Komisije z dne 16. junija 1998 odgovorila 20. julija 1998. Francoska republika je po tem, ko je 10. julija 1998 vložila prošnjo za podaljšanje roka za odgovor, ki ji je bilo ugodeno 24. julija 1998, odgovorila z dopisom z dne 7. avgusta 1998.

- 18 Komisija je v dopisih z dne 17. julija 2000 od Francoske republike, Irske in Italijanske republike zahtevala, naj ji prigrasijo sporne oprostitve. Francoski organi so odgovorili v dopisu z dne 4. septembra 2000. Komisija je v dopisih z dne 27. septembra 2000 zahtevo ponovno naslovila na Irsko in Italijansko republiko in slednji kot tudi Francosko republiko pozvala, naj ji predložijo dodatne informacije. Irski organi so na zadnjo zahtevo odgovorili v dopisu z dne 18. oktobra 2000. Na podlagi opomina Komisije z dne 20. novembra 2000 so na to zahtevo odgovorili tudi italijanski in francoski organi, in sicer 7. oziroma 8. decembra 2000.
- 19 Komisija je s sklepi C(2001) 3296, C(2001) 3300 in C(2001) 3295 z dne 30. oktobra 2001 v zvezi z irsko, italijansko in francosko oprostitvijo začela formalni postopek preiskave, določen v členu 88(2) ES. Ti sklepi so bili Irski, Italijanski republiko in Francoski republiko vročeni z dopisi z dne 5. novembra 2001 in so bili 2. februarja 2002 objavljeni v *Uradnem listu Evropskih skupnosti* (UL C 30, str. 17, str. 21 in str. 25).
- 20 Komisija je prejela pripombe družb AAL, Eurallumina, Alcan in Evropskega združenja za aluminij. Te so bile 26. marca 2002 posredovane Irski, Italijanski republiko in Francoski republiko.
- 21 Irška je za tem, ko je po telefaksu 1. decembra 2001 vložila prošnjo za podaljšanje roka, ki ji je bilo ugodeno 7. decembra 2001, svoje pripombe navedla v dopisu z dne 8. januarja 2002. Komisija je v dopisu z dne 18. februarja 2002 Irsko pozvala, naj ji pošlje dokaz, da je pred svojim pristopom družbi AAL dala zavezo. Irška je v skladu s tem pozivom to storila v dopisu z dne 26. aprila 2002. Italijanska republika je svoje pripombe navedla v dopisu z dne 6. februarja 2002. Francoska republika je za tem, ko je v dopisu z dne 21. novembra 2001 prosila za podaljšanje roka za odgovor, kar ji je bilo odobreno 29. novembra 2001, svoje pripombe navedla v dopisu z dne 12. februarja 2002.

#### *Izpodbijana odločba*

- 22 Komisija je 7. decembra 2005 sprejela Odločbo 2006/323/ES o oprostitvi plačila trošarine za mineralna olja, ki se uporabljajo kot gorivo pri proizvodnji aluminijevega oksida v regiji Gardanne, v regiji Shannon in na Sardiniji, ki se izvaja v Franciji, na Irskem in v Italiji (UL 2006, L 119, str. 12, v nadaljevanju: izpodbijana odločba).
- 23 Izpodbijana odločba se nanaša na obdobje pred 1. januarjem 2004, datumom, ko se je začela uporabljati Direktiva 2003/96. Vendar je z bil njo formalni postopek preiskave razširjen na obdobje po 1. januarju 2004.
- 24 V izreku izpodbijane odločbe je med drugim določeno:

#### *„Člen 1*

Oprostitve plačila trošarine, ki so jih do 31. decembra 2003 odobrile Francija, Irška in Italija glede težkih kurilnih olj, uporabljenih v proizvodnji aluminijevega oksida, pomenijo državno pomoč v smislu člena 87(1) [ES].

#### *Člen 2*

Pomoč, dodeljena med 17. julijem 1990 in 2. februarjem 2002, kolikor je nezdružljiva s skupnim trgovom, se ne povrne, saj bi bilo to v nasprotju s splošnimi načeli prava Skupnosti.

### Člen 3

Pomoč, navedena v členu 1, dodeljena med 3. februarjem 2002 in 31. decembrom 2003, je združljiva s skupnim trgov v smislu člena 87(3) [ES], kolikor upravičenci plačajo najmanj stopnjo 13,01 EUR na 1000 kg težkega kurilnega olja.

### Člen 4

Pomoč [...], dodeljena med 3. februarjem 2002 in 31. decembrom 2003, je nezdružljiva s skupnim trgov v smislu člena 87(3) [ES], kolikor upravičenci niso plačali najmanj stopnje 13,01 EUR na 1000 kg težkega kurilnega olja.

### Člen 5

1. Francija, Irska in Italija bodo sprejele vse potrebne ukrepe, da bodo upravičenci vrnilo nezdružljivo pomoč, navedeno v členu 4.

[...]

5. Francija, Irska in Italija v dveh mesecih od uradnega obvestila o tej odločbi od upravičencev nezdružljive pomoči, navedenih v členu 4, zahtevajo vračilo nezakonito dodeljene pomoči, skupaj s pripadajočimi obrestmi.“

### Postopki pred Splošnim sodiščem in Sodiščem

- 25 Tožeče stranke, in sicer Italijanska republika, Francoska republika ter družbi Eurallumina in AAL so v sodnem tajništvu Splošnega sodišča 16. februarja 2006 (zadeva T-60/06) oziroma 17. februarja 2006 (zadevi T-50/06 in T-56/06) oziroma 23. februarja 2006 (zadevi T-62/06 in T-69/06) vložile te tožbe za razglasitev ničnosti celotne izpodbijane odločbe ali njenega dela.
- 26 Družba AAL je z ločeno vlogo v sodnem tajništvu Splošnega sodišča 22. marca 2006 v skladu s členom 242 ES vložila predlog za izdajo začasne odredbe zaradi odloga izvršitve izpodbijane odločbe v delu, ki se nanaša na njo. Predsednik Splošnega sodišča je s sklepom z dne 2. avgusta 2006 v zadevi Aughinish Alumina proti Komisiji (T-69/06 R, neobjavljen v ZOdl.) ta predlog zavrnil in pridržal odločitev o stroških.
- 27 Na podlagi člena 14 Poslovnika Splošnega sodišča in na predlog drugega senata je Splošno sodišče po opredelitvi strank v skladu s členom 51 tega poslovnika odločilo, da se te zadeve odstopijo v odločanje razširjenemu senatu.
- 28 Predsednik drugega razširjenega senata Splošnega sodišča je s sklepom z dne 24. maja 2007 po opredelitvi strank sklenil, da se zadeve v skladu s členom 50 Poslovnika združijo za ustni postopek.
- 29 Splošno sodišče je s sodbo z dne 12. decembra 2007 v združenih zadevah Irska in drugi proti Komisiji (T-50/06, T-56/06, T-60/06, T-62/06 in T-69/06, neobjavljena v ZOdl.) te zadeve združilo za izdajo skupne sodbe. Izpodbijano odločbo je razglasilo za nično, ker je Komisija v njej kršila obveznost obrazložitve, ki jo ima na podlagi člena 253 ES, kar zadeva neuporabo člena 1(b)(v) Uredbe Sveta (ES) 659/1999 z dne 22. marca 1999 o določitvi podrobnih pravil za uporabo člena [88] ES (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 3, zvezek 26, str. 313) za ta primer. Poleg tega je v zadevi T-62/06 tožbo v preostalem zavrnilo po tem, ko je ugotovilo nedopustnost tožbenih predlogov družbe Eurallumina, in sicer naj bodisi ugotovi, da je bila italijanska oprostitev, odobrena z Odločbo 2001/224, zakonita do

31. decembra 2006 in da vseh zneskov, ki jih je Italijanska republika plačala ali bi jih morala plačati do tega dne ali vsaj do 31. decembra 2003, ni mogoče šteti za nezakonito državno pomoč oziroma se ne sme zahtevati njihovega vračila, bodisi naj spremeni člena 5 in 6 izpodbijane odločbe.
- 30 Komisija je 26. februarja 2008 zoper sodbo Splošnega sodišča vložila pritožbo.
- 31 Sodišče je v sodbi, izdani v pritožbenem postopku, z dne 2. decembra 2009 v zadevi Komisija proti Irski in drugim (C-89/08 P, ZOdl., str. I-11245) razveljavilo zgoraj v točki 29 navedeno sodbo Irska in drugi proti Komisiji v delu, v katerem je bila z njo izpodbijana odločba razglašena za nično, ker naj bi Komisija v njej kršila obveznost obrazložitve glede neuporabe, v obravnavani zadevi, člena 1(b)(v) Uredbe 659/1999, in v delu, v katerem je bilo z njo Komisiji naloženo, da nosi svoje stroške in stroške, ki so jih priglasile tožeče stranke, vključno s stroški postopka za izdajo začasnih odredb v zadevi T-69/06 R. Poleg tega je združene zadeve T-50/06, T-56/06, T-60/06, T-62/06 in T-69/06 vrnilo Splošnemu sodišču v ponovno odločanje in pridržalo odločitev o stroških.
- 32 Na podlagi razveljavitvene sodbe in v skladu s členom 118(1) Poslovnika so bile te zadeve s sklepom predsednika Splošnega sodišča z dne 18. decembra 2009 dodeljene drugemu razširjenemu senatu.
- 33 V skladu s členom 119(1) Poslovnika so stranke podale pisna stališča, in sicer 1. februarja 2010 Irska v zadevi T-50/06 RENV, 4. februarja 2010 Italijanska republika v zadevi T-60/06 RENV, 12. februarja 2010 družba Eurallumina v zadevi T-62/06 RENV, 16. februarja 2010 Francoska republika v zadevi T-56/06 RENV in družba AAL v zadevi T-69/06 RENV ter 28. aprila 2010 Komisija v vseh teh zadevah. Francoska republika je v svojih pisnih stališčih v zvezi s stališčem Sodišča v razveljavitveni sodbi navedla, da se je odpovedala enemu od razlogov, navajanih v tožbi, kateri se nanaša na kršitev obveznosti obrazložitve.
- 34 Te zadeve so bile s sklepom predsednika drugega razširjenega senata z dne 1. marca 2010 združene za pisni in ustni postopek ter izdajo sodbe.
- 35 Ker je bila sestava senatov Splošnega sodišča spremenjena, je bil sodnik poročevalec razporejen v četrti senat, te zadeve pa so bile s sklepom z dne 20. septembra 2010 dodeljene četrtemu razširjenemu senatu.
- 36 Splošno sodišče se je na podlagi poročila sodnika poročevalca odločilo, da začne ustni postopek, in je stranke in Svet Evropske unije na podlagi ukrepov procesnega vodstva iz člena 64 Poslovnika pozvalo, naj odgovorijo na nekatera vprašanja. Stranke in Svet so na ta poziv odgovorili v za to določenem roku.
- 37 Stranke so na obravnavi 14. septembra 2011 podale ustne navedbe in odgovorile na vprašanja Splošnega sodišča.

### **Predlogi strank po vrnitvi zadeve Splošnemu sodišču**

- 38 Irska v zadevi T-50/06 RENV Splošnemu sodišču predlaga, naj:
- izpodbijano odločbo razglasi za nično v delu, v katerem se nanaša na irsko oprostitev;
  - Komisiji naloži plačilo stroškov.
- 39 Družba AAL v zadevi T-69/06 RENV Splošnemu sodišču predlaga, naj:
- izpodbijano odločbo razglasi za nično v delu, v katerem se ta odločba nanaša nanjo;
  - Komisiji naloži plačilo stroškov.

- 40 Italijanska republika v zadevi T-60/06 RENV Splošnemu sodišču v bistvu predlaga, naj:
- izpodbijano odločbo razglasi za nično v delu, v katerem se nanaša na italijansko oprostitev;
  - Komisiji naloži plačilo stroškov.
- 41 Družba Eurallumina v zadevi T-62/06 RENV Splošnemu sodišču v bistvu predlaga, naj:
- izpodbijano odločbo v celoti ali njene člene 1 in od 4 do 6 ali, podredno, člena 5 in 6 razglasi za nične v delu, v katerem se ta odločba ali ti členi nanašajo nanjo,
- in/ali
- ugotovi, da je italijanska oprostitev, odobrena z Odločbo 2001/224, zakonita do 31. decembra 2006 in da vseh zneskov, ki jih je Italijanska republika plačala ali bi jih morala plačati, ni mogoče šteti za nezakonito državno pomoč ali da vsaj ni mogoče zahtevati njihovega vračila;
  - Komisiji naloži plačilo stroškov.
- 42 Francoska republika je v zadevi T-56/06 RENV Splošnemu sodišču v bistvu predlagala, naj:
- izpodbijano odločbo v celoti razglasi za nično ali, podredno, njen člen 5 razglasi za ničen v delu, v katerem se ta odločba ali ta člen nanaša na francosko oprostitev;
  - Komisiji naloži plačilo stroškov.
- 43 Komisija v teh zadevah Splošnemu sodišču predlaga, naj:
- tožbe zavrne;
  - tožečim strankam naloži plačilo stroškov.

## **Pravo**

### *Ugotovitveni tožbeni predlogi družbe Eurallumina*

- 44 Predlogov družbe Eurallumina, s katerimi ta Splošnemu sodišču predlaga, naj ugotovi, da je italijanska oprostitev, odobrena z Odločbo 2001/224, zakonita do 31. decembra 2006 in da vseh zneskov, ki jih je Italijanska republika plačala ali bi jih morala plačati, ni mogoče šteti za nezakonito državno pomoč ali vsaj ni mogoče zahtevati njihovega vračila, ni treba več obravnavati. Ti predlogi so bili namreč kot nedopustni že zavrženi z zgoraj, v točki 29, navedeno sodbo Irska in drugi proti Komisiji. Ker deli te sodbe, ki se nanašajo na to, niso bili razveljavljeni z zgoraj, v točki 31 navedeno sodbo Komisija proti Irski in drugim, so postali pravnomočni.

### *Povzetek razlogov in očitkov, ki jih navajajo tožeče stranke*

- 45 Tožeče stranke se v utemeljitev svojih predlogov za razglasitev ničnosti v bistvu sklicujejo na niz razlogov in očitkov, ki se deloma prekrivajo, čeprav je njihov cilj formalno različen, ker vsaka od njih izpodbijano odločbo izpodbija le v delu, ki se glede Italijanske republike (zadeva T-60/06 RENV) in družbe Eurallumina (zadeva T-62/06 RENV) nanaša na italijansko oprostitev, glede Irske (zadeva T-50/06 RENV) in družbe AAL (zadeva T-69/06 RENV) nanaša na irsko oprostitev in glede Francoske republike (zadeva T-56/06 RENV) nanaša na francosko oprostitev. Ti razlogi in očitki se



nanašajo na kršitev načela pravne varnosti, načela domneve veljavnosti in polnega učinka aktov Unije, načela *lex specialis derogat legi generali*, načela dobrega upravljanja, načela „estoppel“, načela spoštovanja razumnega roka, načela varstva zaupanja v pravo ter na kršitev člena 3(1)(m) ES, člena 87(1) in (3) ES, člena 88 ES in člena 157 ES, pravil, kodificiranih v členu 1(b)(i)(iii) in (iv) Uredbe št. 659/1999, člena 14(1) in členov od 17 do 19 iste uredbe, člena 18 Direktive 2003/96 v povezavi z določbami njene Priloge II, pravil, ki urejajo pomoči za varstvo okolja, zlasti točke 82(a) Smernic Skupnosti o državni pomoči za varstvo okolja (UL 2001, C 37, str. 3) in Smernic o državni regionalni pomoči (UL 1998, C 74, str. 9), ter kršitev obveznosti obrazložitve.

- 46 Prvič, poudariti je treba, da so razlogi in očitki tožečih strank usmerjeni zlasti zoper rezultat, ki ga je ugotovila Komisija v izpodbijani odločbi s tem, da je za sporne oprostitve uporabila pravila o državnih pomočeh. Tožeče stranke v bistvu zatrjujejo, da ta rezultat zakonito ne more biti v nasprotju s pravnim učinkom odločb Sveta o odobritvi, nazadnje Odločbe 2001/224. Vendar naj bi bilo tako v izpodbijani odločbi, v kateri je ugotovljeno – oziroma naj bi ta temeljila na ugotovitvi – da so sporne oprostitve, ki so jih do 31. decembra 2003 zagotovile Italijanska republika, Irska in Francoska republika, državne pomoči v smislu člena 87(1) ES, in v kateri je odrejeno, da se v primeru njihove nezdržljivosti s skupnim trgom od njihovih prejemnikov zagotovi vračilo teh pomoči, čeprav je Svet zadevnim državam članicam odobril uporabo navedenih oprostitvev do 31. decembra 2006. Poleg tega družba AAL trdi, da uporaba pravil o državnih pomočeh v tem primeru prav tako ne more zakonito voditi do rezultata, ki je v nasprotju s ciljem iz člena 3(1)(m) ES in člena 157 ES, to je varstvo in krepitev konkurenčnosti industrije Unije. Izpodbijana odločba naj bi namreč konkurenčnost industrije Unije oslabil na mednarodni ravni.
- 47 Drugič, razlogi in očitki, ki jih navajajo Italijanska republika, Francoska republika in družba AAL, so med drugim usmerjeni zoper izpodbijano odločbo v delu, v katerem je opredeljeno – ali ta temelji na opredelitvi Komisije – da so sporne oprostitve, zagotovljene do 31. decembra 2003, državne pomoči v smislu člena 87(1) ES.
- 48 Tretjič, razlogi in očitki, ki jih navajajo Italijanska republika, Irska in družba AAL, so med drugim usmerjeni zoper izpodbijano odločbo v delu, v katerem je opredeljeno – ali ta temelji na opredelitvi Komisije – da sta italijanska in irska oprostitvev, zagotovljeni do 31. decembra 2003, slednja od 17. julija 1990, novi in ne obstoječi pomoči v smislu člena 88 ES.
- 49 Četrtoč, razlogi in očitki, ki jih navaja Italijanska republika, so med drugim usmerjeni zoper izpodbijano odločbo v delu, v katerem je ugotovljeno, da državne pomoči, ki naj bi bila na podlagi italijanske oprostitve dodeljena do 31. decembra 2003, ni mogoče razglasiti za združljivo s skupnim trgom v smislu člena 87(3) ES, ker naj bi bila tesno povezana z doseganjem ciljev družbe Eurallumina na področju varstva okolja oziroma naj bi olajšala gospodarski razvoj Sardinije.
- 50 Petič, razlogi in očitki, ki jih navajajo tožeče stranke, so med drugim usmerjeni zoper izpodbijano odločbo v delu, v katerem je z njo Francoski republiki, Irski in Italijanski republiki odrejeno, naj od prejemnikov zagotovi vračilo državnih pomoči, ki so bile na podlagi spornih oprostitvev dodeljene do 31. decembra 2003.
- 51 V tej zadevi je primerno najprej obravnavati razloge in očitke tožečih strank, ki se v bistvu nanašajo na nezakonito uporabo pravil o državnih pomočeh za sporne oprostitve, ki so jih Italijanska republika, Irska in Francoska republika na podlagi odločb Sveta o odobritvi, nazadnje Odločbe 2001/224, in v skladu z njimi zagotovile do 31. decembra 2003.

*Razlogi in očitki glede nezakonite uporabe pravil o državnih pomočeh za oprostitev, zagotovljene na podlagi odločb Sveta o odobritvi in v skladu z njimi*

- 52 Irska v zadevi T-50/06 RENV v okviru drugega in četrtega tožbenega razloga med drugim navaja, da je Komisija v izpodbijani odločbi kršila načelo pravne varnosti in načelo „estoppel“, ker je ugotovila delno nezdržljivost irske oprostitev, zagotovljene do 31. decembra 2003, s skupnim trgom glede na pravila o državnih pomočeh, čeprav je bila ta oprostitev zagotovljena na podlagi odločb Sveta o odobritvi, nazadnje Odločbe 2001/224, in v skladu z njimi. Opozarja, da Komisija nikoli ni izpodbijala zakonitosti odločb Sveta o odobritvi. Poleg tega Irska v okviru četrtega tožbenega razloga zatrjuje, da je Komisija v izpodbijani odločbi kršila načelo „estoppel“, ker je za irsko oprostitev uporabila pravila o državnih pomočeh predolgo po tem, ko je izvedela za pomoč, ki naj bi bila dodeljena na podlagi te oprostitev.
- 53 Francoska republika v okviru drugega tožbenega razloga v zadevi T-56/06 RENV Komisiji očita, da je v izpodbijani odločbi kršila načelo pravne varnosti, ker je odredila zagotovitev vračila pomoči, ki naj bi bile med 3. februarjem 2002 in 31. decembrom 2003 dodeljene na podlagi francoske oprostitev, čeprav je bila Francoska republika na podlagi odločb Sveta o odobritvi, nazadnje Odločbe 2001/224, upravičena zagotoviti to oprostitev.
- 54 Italijanska republika v okviru šestega tožbenega razloga v zadevi T-60/06 RENV trdi, da je Komisija v izpodbijani odločbi med drugim kršila načelo domneve zakonitosti aktov Unije, ker je odredila zagotovitev vračila pomoči, ki naj bi bila med 3. februarjem 2002 in 31. decembrom 2003 dodeljena na podlagi italijanske oprostitev, čeprav je bila Italijanska republika na podlagi odločb Sveta o odobritvi, nazadnje Odločbe 2001/224, upravičena zagotoviti to oprostitev.
- 55 Družba Eurallumina v okviru drugega tožbenega razloga v zadevi T-62/06 RENV Komisiji očita, da je v izpodbijani odločbi kršila načelo pravne varnosti, načelo domneve zakonitosti in polnega učinka aktov Unije ter načelo *lex specialis derogat legi generali*, ker je glede na pravila o državnih pomočeh ugotovila delno nezdržljivost italijanske oprostitev, zagotovljene do 31. decembra 2003, s skupnim trgom, čeprav je bila ta oprostitev zagotovljena na podlagi odločb Sveta o odobritvi, nazadnje Odločbe 2001/224, in v skladu z njimi. Poleg tega družba Eurallumina v okviru tretjega tožbenega razloga trdi, da je Komisija v izpodbijani odločbi kršila načelo dobrega upravljanja, ker je odredila zagotovitev vračila pomoči, ki naj bi bila med 3. februarjem 2002 in 31. decembrom 2003 dodeljena na podlagi italijanske oprostitev, ne da bi upoštevala dejstvo, da je bila Italijanska republika na podlagi odločb Sveta o odobritvi, nazadnje Odločbe 2001/224, upravičena zagotoviti to oprostitev.
- 56 Družba AAL v zadevi T-69/06 RENV v okviru drugega tožbenega razloga Komisiji med drugim očita, da je kršila načelo pravne varnosti, načelo polnega učinka aktov Unije in načelo *lex specialis derogat legi generali* ter da je v izpodbijani odločbi prekoračila svoja pooblastila, ker je glede na pravila o državnih pomočeh ugotovila delno nezdržljivost irske oprostitev, zagotovljene do 31. decembra 2003, čeprav je bila ta oprostitev odobrena na podlagi odločb Sveta o odobritvi, nazadnje Odločbe 2001/224, in v skladu z njimi. Poleg tega družba AAL v okviru petega tožbenega razloga zatrjuje, da je Komisija v izpodbijani odločbi kršila načelo pravne varnosti, načelo spoštovanja razumnega roka in načelo dobrega upravljanja, ker je za irsko oprostitev pravila o državnih pomočeh uporabila predolgo po tem, ko je izvedela za to oprostitev. Na koncu družba AAL v okviru četrtega tožbenega razloga trdi, da je Komisija med drugim kršila načelo pravne varnosti s tem, da je sprejela izpodbijano odločbo, v kateri je odredila zagotovitev vračila pomoči, ki naj bi bila med 3. februarjem 2002 in 31. decembrom 2003 dodeljena na podlagi irske oprostitev, čeprav je bila Irska na podlagi odločb Sveta o odobritvi, nazadnje Odločbe 2001/224, upravičena zagotoviti to oprostitev.
- 57 Komisija je v zadevah T-50/06 RENV, T-56/06 RENV, T-60/06 RENV, T-62/06 RENV in T-69/06 RENV zavrnila vse trditve tožečih strank in predlagala zavrnitev tožbenih razlogov in očitkov glede nezakonite uporabe, v izpodbijani odločbi, pravil o državnih pomočeh za oprostitev, zagotovljene na podlagi odločb Sveta o odobritvi in v skladu z njimi.

- 58 V skladu z načelom ekonomičnosti postopka je primerno na prvem mestu obravnavati tožbene razloge in očitke glede kršitve načela pravne varnosti in/ali načela domneve zakonitosti aktov Unije. Tožeče stranke z njimi Komisiji v bistvu očitajo, da je s tem, da je v izpodbijani odločbi odločila, da so sporne oprostitve, ki so jih zagotovile Italijanska republika, Irska in Francoska republika do 31. decembra 2003, državne pomoči v smislu člena 87(1) ES, in s tem, da je odredila, naj se v delu, v katerem so nezdružljive s skupnim trgom, pri njihovih prejemnikih zagotovi vračilo teh pomoči, deloma izničila pravne učinke, nastale z odločbami Sveta o odobritvi, nazadnje Odločbo 2001/224, s katerimi je zadevnim državam članicam dovoljena zagotovitev navedenih oprostitev do 31. decembra 2006.
- 59 V zvezi s tem je treba opozoriti, da za akte institucij Unije načeloma velja domneva zakonitosti in imajo pravne učinke toliko časa, dokler niso preklicani, razglašeni za nične v okviru ničnostne tožbe ali ni ugotovljena njihova neveljavnost v okviru postopka predhodnega odločanja ali ugovora nezakonitosti (glej sodbo Sodišča z dne 5. oktobra 2004 v zadevi Komisija proti Grčiji, C-475/01, ZOdl., str. I-8923, točka 18 in navedena sodna praksa).
- 60 Izjema od tega načela so akti, pri katerih so podane tako očitne in hude nepravilnosti, da jih pravni red Unije ne more dopustiti, in za katere se šteje, da nimajo nobenega, niti začasnega pravnega učinka in so torej pravno neobstoječi. Namen te izjeme je ohranitev ravnovesja med bistvenima, vendar včasih protislovnima zahtevama, ki ju mora izpolnjevati pravni red, in sicer med stabilnostjo pravnih odnosov in spoštovanjem zakonitosti (glej zgoraj v točki 59 navedeno sodbo Komisija proti Grčiji, točka 19 in navedena sodna praksa).
- 61 Resnost posledic, ki se navezujejo na ugotovitev neobstoja akta institucij Skupnosti, zahteva, da je taka ugotovitev zaradi pravne varnosti mogoča le v zelo izjemnih primerih (glej zgoraj v točki 59 navedeno sodbo Komisija proti Grčiji, točka 20 in navedena sodna praksa).
- 62 Poleg tega je iz ustaljene sodne prakse razvidno, da je namen načela pravne varnosti zagotoviti predvidljivost pravnih situacij in pravnih razmerij, ki spadajo na področje uporabe prava Unije (sodbi Sodišča z dne 10. aprila 2003 v zadevi Schulin, C-305/00, Recueil, str. I-3525, točka 58, in z dne 15. septembra 2005 v zadevi Irska proti Komisiji, C-199/03, ZOdl., str. I-8027, točka 69). Zato je pomembno, da institucije Unije spoštujejo nedotakljivost aktov, ki so jih sprejele in ki vplivajo na pravni in dejanski položaj pravnih subjektov, tako da lahko te akte spremenijo le ob upoštevanju pravil o pristojnosti in postopkovnih pravil (glej sodbo Splošnega sodišča z dne 21. oktobra 1997 v zadevi Deutsche Bahn proti Komisiji, T-229/94, Recueil, str. II-1689, točka 113 in navedena sodna praksa). Kršitve načela pravne varnosti pa ni mogoče uspešno uveljavljati, če pravni subjekt, na katerega dejanski in pravni položaj je vplival zadevni akt, ni spoštoval v njem določenih pogojev (glej sodbo Splošnega sodišča z dne 25. marca 1999 v zadevi Forges de Clabecq proti Komisij, T-37/97, Recueil, str. II-859, točka 98 in navedena sodna praksa). Spoštovanje načela pravne varnosti zahteva tudi, da se institucije Unije načeloma izogibajo nedoslednostim, do katerih lahko pride ob izvrševanju različnih določb prava Unije, zlasti v primeru, ko se s temi določbami sledi istemu cilju, kot je neizkrivljena konkurenca na skupnem trgu (glej v tem smislu in po analogiji sodbo Sodišča z dne 15. junija 1993 v zadevi Matra proti Komisiji, C-225/91, Recueil, str. I-3203, točki 41 in 42, in sodbo Splošnega sodišča z dne 31. januarja 2001 v zadevi RJB Mining proti Komisiji, T-156/98, Recueil, str. II-337, točka 112 in navedena sodna praksa).
- 63 Poleg tega je v delu, v katerem se obravnavani tožbeni razlogi in očitki nanašajo na vprašanje razmerja med pravili na področju usklajevanja davčnih zakonodaj, zlasti tistih, ki se nanašajo na trošarine, in pravili o državnih pomočeh, pomembno opozoriti na naslednje.
- 64 V času dejanskega stanja je člen 2 ES med drugim določal, da je nalogo Skupnosti treba doseči „z vzpostavitvijo skupnega trga“. Za namene iz člena 2 ES je člen 3(1)(c) in (g) ES določal, da dejavnosti Skupnosti v skladu s Pogodbo ES in v njej določenim časovnim razporedom vključujejo „notranji trg, za katerega je značilna odprava ovir pri prostem pretoku blaga, oseb, storitev in kapitala med državami članicami“ ter „sistem, ki zagotavlja, da na notranjem trgu ni izkrivljanja konkurence“.

- 65 Na podlagi Pogodbe ES je bila Skupnost pooblaščenca za sprejetje ukrepov za odpravo različnih vrst izkrivljanj, ki vplivajo na pravilno delovanje notranjega trga.
- 66 Namen člena 93 ES je zmanjšati trgovinske ovire, ki izhajajo iz razhajanj med nacionalnimi davčnimi sistemi, tudi če se te ne uporabljajo diskriminatorno (sodba Sodišča z dne 27. februarja 1980 v zadevi Komisija proti Danskim, 171/78, Recueil, str. 447, točka 20). V različici, ki je veljala v času dejanskega stanja, je ta člen določal, da „[je] [S]vet po posvetovanju z Evropskim parlamentom in Ekonomsko-socialnim odborom soglasno sprej[el] določbe za uskladitev zakonodaje glede prometnih davkov, trošarin in drugih oblik posrednega obdavčenja v obsegu, v kakršnem je [bila] takšna uskladitev potrebna za vzpostavitev in delovanje notranjega trga v roku, določenem v členu 14“. Svet je bil torej v skladu s členom 93 ES pristojen za približevanje nacionalnih zakonodaj na področju trošarin v obsegu, potrebnem za zagotovitev vzpostavitve in delovanja notranjega trga (glej v tem smislu sodbo Sodišča z dne 17. junija 1999 v zadevi Socridis, C-166/98, Recueil, str. I-3791, točka 25, in sklepne predloge generalnega pravobranilca J. Mischa k tej sodbi, Recueil, str. I-3793, točka 53).
- 67 Iz uvodnih izjav in člena 1(1) Direktive 92/81, sprejete na podlagi člena 93 ES, je razvidno, da je namen slednje z usklajevanjem trošarin na mineralna olja vzpostaviti prosti pretok zadevnih proizvodov in s tem spodbujati pravilno delovanje notranjega trga (sodba Splošnega sodišča z dne 27. septembra 2000, v zadevi BP Chemicals proti Komisiji, T-184/97, Recueil, str. II-3145, točka 61).
- 68 Poleg tega je iz šeste uvodne izjave in člena 8(4) Direktive 92/81 razvidno, da na področjih, pokritih z usklajevanjem trošarin na mineralna olja, države članice ne morejo enostransko sprejeti dodatnih oprostitev, ampak je potrebno ukrepanje Sveta, ki lahko državam članicam na predlog Komisije, zaradi posebnih politik, soglasno odobri uporabo takih izjem, kadar in dokler je to združljivo s pravilnim delovanjem notranjega trga.
- 69 V šesti uvodni izjavi Direktive 92/81 je navedeno, da „je treba državam članicam dovoliti, da uporabijo, če želijo, nekatere druge oprostitve ali nižje stopnje na svojem ozemlju, kadar to ne izkrivlja konkurence“. Iz te uvodne izjave je razvidno, da je treba celoten člen 8(4) Direktive 92/81 razlagati glede na izkrivljanja konkurence, ki jih lahko povzročijo ukrepi, s katerimi se izvaja ta določba (glej v tem smislu in po analogiji v točki 67 navedeno sodbo BP v zadevi Chemicals proti Komisiji, točka 62).
- 70 To je potrjeno v osmi uvodni izjavi Direktive 92/81, ki nalaga obveznost „vedbe postopka preučitve vseh oprostitev ali znižanih stopenj, predvidenih v tej direktivi, da bi se preverilo, ali so še naprej združljive s pravilnim delovanjem notranjega trga“, in v členu 8(5) te direktive, iz katerega je razvidno, da Svet na predlog Komisije soglasno odloči o ponovnem preizkusu svojih odločb o odobritvi, kadar Komisija meni, da odobrene oprostitve ali znižanja ne smejo več veljati, zlasti zaradi nelojalne konkurence ali izkrivljanja delovanja notranjega trga.
- 71 Izkrivljanja konkurence, ki izhajajo iz državnih pomoči, preiskuje Komisija v okviru sistema predhodne odobritve, pri tem pa jo nadzoruje sodišče Unije. Na podlagi člena 88(3) ES so državne pomoči namreč predmet postopka obvezne priglasitve Komisiji. Ta postopek se nanaša na vse državne pomoči, vključno z davčnimi pomočmi. Države članice svojih načrtov ne morejo izvršiti, ne da bi počakale na odobritev Komisije. Ta institucija združljivosti pomoči s skupnim trgom ne preizkusi glede na njihovo možno obliko, ampak glede na njihove učinke. Načelo nezdržljivosti z notranjim trgom, določeno v členu 87 ES, se namreč uporablja za „kakršne koli vrste“ pomoči vključno z nekaterimi davčnimi ukrepi. Komisija lahko odloči, da zadevna država članica spremeni ali odpravi pomoči, za katere je ugotovila, da niso združljive z notranjim trgom. Če so zadevne pomoči ob kršitvi postopkovnih pravil že dodeljene, odprava načeloma pomeni, da mora zadevna država članica zagotoviti vračilo teh pomoči od njihovih prejemnikov.

- 72 Iz točk od 64 do 71 zgoraj je razvidno, da imajo pravila na področju uskladitve nacionalnih davčnih zakonodaj, vključno s tistimi, ki se nanašajo na trošarine, navedena v členu 93 ES in v Direktivi 92/81, ter pravila o državnih pomočeh, določena v členih od 87 ES do 89 ES, isti cilj, in sicer spodbujanje pravnega delovanja notranjega trga s tem, da so usmerjena zlasti zoper izkrivljanje konkurence. V zvezi z njihovim skupnim ciljem je treba v okviru doslednega izvajanja teh različnih pravil šteti, da ima pojem izkrivljanje konkurence, v nasprotju s trditvijo Komisije, enak obseg in pomen na področju uskladitve nacionalnih davčnih zakonodaj in področju državnih pomoči. Poleg tega je iz točk od 66 do 70 zgoraj razvidno, da so institucije Unije, in sicer Komisija, ki predlaga, in Svet, ki odloča, na podlagi pravil na področju usklajevanja nacionalnih davčnih zakonodaj, zlasti tistih, ki se nanašajo na trošarine, navedenih v členu 93 ES in Direktivi 92/81, izrecno odgovorne za presojo obstoja morebitnega izkrivljanja konkurence, da bi lahko državi članici odobrila uporabo ali nadaljnjo uporabo oprostitve usklajene trošarine na podlagi člena 8(4) Direktive 92/81, ali obstoja morebitne nelojalne konkurence ali izkrivljanja delovanja notranjega trga, zaradi česar bi bila v skladu s členom 8(5) Direktive 92/81 upravičena ponovna preučitev že dodeljene odobritve na podlagi člena 8(4) te direktive. Komisija mora v primeru negativne presoje v zvezi s tem predlagati Svetu, naj ne odobri oprostitve ali naj glede na okoliščine primera odpravi ali spremeni že dodeljeno odobritev oprostitve. Če Svet v zvezi s tem presodi drugače, lahko Komisija uporabi pooblastila, ki jih ima na podlagi člena 230 ES, in pri Sodišču Unije vložiti ničnostno tožbo zoper odločbo Sveta o odobritvi oprostitve ali o ohranitvi že zagotovljene odobritve oprostitve, da bi objektivno preverilo, ali ni podano kakršno koli izkrivljanje konkurence, nelojalna konkurence ali izkrivljanje delovanja notranjega trga.
- 73 Nazadnje je treba opozoriti, da v skladu s sodno prakso pojem državne pomoči v smislu člena 87(1) ES ustreza objektivnemu položaju in ni odvisen od ravnanja ali izjav institucij (glej v tem smislu zgoraj v točki 31 navedeno sodbo Komisija proti Irski in drugim, točka 72). Člen 87(1) ES za nezdržljivo z notranjim trgov razglasa vsako pomoč, ki jo dodeli država članica, ali kakršno koli pomoč iz državnih sredstev, ki izkrivlja ali bi lahko izkrivljala konkurenco z dajanjem prednosti posameznim podjetjem ali proizvodnji posameznega blaga, kolikor prizadene trgovino med državami članicami. Ta določba se tako nanaša na odločitve držav članic, s katerimi te zaradi lastnih ekonomskih ali socialnih ciljev z enostranskimi in neodvisnimi odločitvami podjetjem ali drugim pravnim subjektom dajo na voljo sredstva ali jim dajo prednosti, katerih namen je spodbujanje doseganja zasledovanih ekonomskih in socialnih ciljev (sodba Sodišča z dne 27. marca 1980 v zadevi *Denkavit italiana*, 61/79, Recueil, str. 1205, točka 31, in sodba Splošnega sodišča z dne 5. aprila 2006 v zadevi *Deutsche Bahn* proti Komisiji, T-351/02, ZOdl., str. II-1047, točka 100).
- 74 Iz tega sledi, da je za opredelitev ugodnosti kot pomoči v smislu člena 87(1) ES med drugim potrebno, da se jih pripiše državi (glej sodbo Sodišča z dne 16. maja 2002 v zadevi *Francija* proti Komisiji, C-482/99, Recueil, str. I-4397, točka 24 in navedena sodna praksa, in zgoraj v točki 73 navedeno sodbo z dne 5. aprila 2006 v zadevi *Deutsche Bahn* proti Komisiji, točka 101), pri čemer je treba opozoriti, da se pripisovanje pomoči državi razlikuje od vprašanja, ali je bila pomoč dodeljena iz državnih sredstev (glej zgoraj navedeno sodbo z dne 5. aprila 2006 v zadevi *Deutsche Bahn* proti Komisiji, točka 103 in navedena sodna praksa).
- 75 Glede na pravila, na katera je bilo opozorjeno v točkah od 59 do 74 zgoraj, je treba preučiti, ali je Komisija, kot trdijo tožeče stranke, kršila načelo pravne varnosti in načelo domneve zakonitosti aktov Unije, ker naj bi nezakonito izničila nekatere pravne učinke, nastale z odločbami Sveta o odobritvi, nazadnje z Odločbo 2001/224, s tem, da je v izpodbijani odločbi za sporne oprostitve, zagotovljene do 31. decembra 2003, uporabila pravila o državnih pomočeh.
- 76 V tej zadevi Komisija ne prereka dejstva, da so se Italijanska republika, Irska in Francoska republika oprle na odločbe Sveta o odobritvi, nazadnje na Odločbo 2001/224, da bi uporabile ali še naprej uporabljale sporne oprostitve do 31. decembra 2003 na Sardiniji, v regiji Shannon in regiji Gardanne, in to v korist družb *Eurallumina*, *AAL* in *Alcan*. Te odločbe o odobritvi so bile namreč, kot je bilo navedeno v točki 68 zgoraj, nujen pogoj za to, da so lahko države članice zakonito zagotovile navedene

oprostitve. Poleg tega Komisija, kot je razvidno iz točke 99 obrazložitve izpodbijane odločbe, priznava, da „so bile države članice [...] upravičene zanašati se na besedila odločb 92/510/EGS, 93/697/ES, 96/273/ES, 97/425/ES, 1999/255/ES, 1999/880/ES in 2001/224/ES“.

- 77 Na podlagi odločb Sveta o odobritvi, nazadnje Odločbe 2001/224, je bilo Italijanski republiki, Irski in Francoski republiki jasno in nedvoumno dovoljeno zagotoviti oziroma ohraniti oprostitev plačila trošarin na mineralna olja, ki se uporabljajo kot gorivo pri proizvodnji aluminija na Sardiniji, v regiji Shannon in regiji Gardanne, nazadnje do 31. decembra 2006, ki so lahko zgolj predmet morebitne predhodne preučitve Sveta na podlagi predloga Komisije v skladu s členom 8(5) Direktive 92/81 (glej točko 6 zgoraj). V delu, v katerem so zajemale geografske in časovne omejitve, so bile te odločbe za zadevne države članice zavezujoče, kar je med drugim upoštevala Komisija v točkah 17 in 63 obrazložitve izpodbijane odločbe.
- 78 Ni sporno, da so Italijanska republika, Irska in Francoska republika popolnoma upoštevale geografske in časovne omejitve, določene v odločbah Sveta o odobritvi. Sporne oprostitev so uporabile oziroma še naprej uporabljale le v regijah, navedenih v odločbah Sveta o odobritvi, in sicer na Sardiniji, v regiji Shannon in regiji Gardanne. Poleg tega so bile sporne oprostitev zagotovljene v obdobju, v katerem so imele odločbe Sveta o odobritvi učinke, in sicer v obdobju do 31. decembra 2006.
- 79 Komisija sicer trdi, da so odločbe Sveta o odobritvi potreben, vendar nezadosten pogoj za to, da bi lahko države članice zagotovile sporne oprostitev. Vendar meni, da te odločbe niso vplivale na dejstvo, da bi morale biti sporne oprostitev, če so državne pomoči v smislu člena 87(1) ES, priglašene Komisiji in bi jih morala ta odobriti v skladu s členom 88 ES. Pogojnost odločb Sveta o odobritvi v razmerju do naknadne uporabe postopkov in pravil o državnih pomočeh naj bi bila potrjena v točki 5 obrazložitve Odločbe 2001/224, ki se izrecno nanaša na morebitne postopke in odločbe Komisije v skladu s členoma 87 ES in 88 ES.
- 80 V zvezi s tem je treba, prvič, navesti, da v odločbah Sveta o odobritvi, pred Odločbo 2001/224, kot je Komisija sama priznala v točki 97 obrazložitve izpodbijane odločbe, „ni [bilo] navedeno morebitno nasprotje s pravili o državnih pomočeh niti obveznostjo priglasitve“. Zato ni mogoče šteti, da naj bi Svet učinke, ki izhajajo iz teh odločb, izrecno pogojeval s tem, da bi morale zadevne države članice v skladu s členom 88 ES sporne oprostitev priglasiti Komisiji, in s tem, da slednja sprejme odločbo o nenasprotovanju ali pozitivno odločbo o državnih pomočeh.
- 81 Poleg tega, v nasprotju s trditvijo Komisije, točke 5 obrazložitve Odločbe 2001/224, kot je bila deloma povzeta v točki 15 zgoraj, ni mogoče presojati kot izrecen izraz volje Sveta, da učinke svoje odobritve pogojuje s tem, da zadevne države članice spoštujejo obveznost priglasitve spornih oprostitev Komisiji v skladu s členom 88 ES, in s tem, da Komisija sprejme odločbo o nenasprotovanju oziroma pozitivno odločbo v zvezi z njimi, in to zaradi spodaj navedenih razlogov.
- 82 Glavni razlog je, da je Svet razlago točke 5 obrazložitve Odločbe 2001/224, ki jo zagovarja Komisija, implicitno, ampak nujno ovrigel v odgovoru na vprašanja Splošnega sodišča (glej točko 36 zgoraj). Na podlagi poziva, naj se izreče o vprašanju, ali lahko zaradi preučitve spornih oprostitev glede na pravila o državnih pomočeh, ki se, kot v tej zadevi, konča z dokončno negativno odločbo Komisije, navedene oprostitev predčasno prenehajo, kljub besedilu člena 1 Odločbe 2001/224, na podlagi katerega so lahko Italijanska republika, Irska in Francoska republika še naprej uporabljale sporne oprostitev do 31. decembra 2006, je ta odgovoril, da ob pomanjkanju kakršnega koli ukrepanja Komisije, bodisi z izvajanjem svojih pooblastil, ki jih ima na podlagi člena 230 ES, bodisi s predložitvijo novega predloga na podlagi člena 8(4) Direktive 92/81, v skladu s členom 8(5) iste direktive „Odločba 2001/224 ostaja veljavna in da so bile [zadevne] države članice, za ohranitev spornih oprostitev, upravičene opreti se na njihovo odobritev“. Iz tega odgovora je razvidno, da Svet učinkov Odločbe 2001/224 ni želel pogojevati z morebitnimi postopki in naknadnimi odločbami Komisije o državnih pomočeh.

- 83 V vsakem primeru razlage točke 5 obrazložitve Odločbe 2001/224 in sklicevanja v tej točki na morebitne postopke in odločbe v skladu s členoma 87 ES in 88 ES, ki jo zagovarja Komisija, ni mogoče sprejeti, saj bi v okoliščinah obravnavane zadeve vodila do nedoslednega izvrševanja pravil na področju usklajevanja davčnih zakonodaj, zlasti tistih v zvezi s trošarinami, in pravil o državnih pomočeh, kar bi bilo v nasprotju z zahtevami, ki izhajajo iz spoštovanja načela pravne varnosti (glej točko 62 zgoraj).
- 84 Prvič, s to razlago ni mogoče doseči doslednega izvrševanja različnih pravil prava Unije, uporaba katerih se navaja v tej zadevi, ker v skladu s pravili, navedenimi v točkah od 66 do 68 zgoraj, zaporedne odločbe Sveta o odobritvi, sprejete soglasno na predlog Komisije, temeljijo na skupni presoji Sveta in Komisije, da sporne oprostitve niso povzročile izkrivljanja konkurence in niso ovirale pravilnega delovanja notranjega trga, iz česar sledi, da *a priori* ni bilo enega od elementov opredelitve državnih pomoči v smislu člena 87 ES, in sicer zahteve, da te izkrivljajo konkurenco.
- 85 Ta skupna presoja Sveta in Komisije je potrjena v četrti točki obrazložitve Odločbe 92/510, v skladu s katero „Komisija in vse države članice sprejemajo, da [...] te oprostitve [...] ne povzročajo izkrivljanja konkurence ali vplivajo na delovanje notranjega trga“, in v podobni ugotovitvi iz četrte točke obrazložitve Odločbe 93/697 in Odločbe 96/273.
- 86 Poleg tega je potrjena v zgoraj v točki 31 navedeni sodbi Komisija proti Irski in drugim (točka 83), v kateri Sodišče ugotavlja, da „je Komisija – ko je Svet sprejemal odločbe o odobritvi spornih oprostitev – menila, da te ne povzročajo izkrivljanja konkurence in ne ovirajo pravilnega delovanja skupnega trga“.
- 87 Prav tako je potrjena v odgovoru Sveta na vprašanja Splošnega sodišča (glej točko 36 zgoraj), v katerem ta navaja, da „je na podlagi pooblastil, ki so mu bila dodeljena v okviru člena 93 ES, in ob upoštevanju zahteve pravilnega delovanja notranjega trga trem zadevnim državam članicam v situaciji, za katero je vedel, da vključuje tri določene prejemnike in tri druge gospodarske subjekte v drugih državah, ki prav tako proizvajajo aluminij, dovolil, da še naprej uporabljajo [sporne oprostitve], katerih vsebina, obseg in učinki so bili tako [njemu] kot tudi Komisiji poznani, do določenega dne“.
- 88 Poleg tega je v skladu s skupno presojjo Sveta in Komisije v peti točki obrazložitve Odločbe 97/425, v četrti točki obrazložitve Odločbe 1999/255, v točki 4 obrazložitve Odločbe 1999/880 ter v enakem besedilu v četrti točki obrazložitve Odločbe 1999/255 določeno, da „oprostitve [...] redno pregleduje Komisija, da bi zagotovila njihovo združljivost z delovanjem notranjega trga in drugimi cilji Pogodbe [ES]“.
- 89 Nazadnje je sama Komisija v točki 97 obrazložitve izpodbijane odločbe priznala, da se je v času, ko je Svet soglasno na njen predlog sprejemal odločbe o odobritvi, nazadnje Odločbo 2001/224, „zd[elo], da manjka eden od elementov opredelitve državne pomoči v členu 87 Pogodbe, namreč izkrivljanje konkurence“.
- 90 Glede na skupno presojjo Sveta in Komisije, ki je bila podlaga vsem odločbam Sveta o odobritvi, v skladu s katero sporne oprostitve niso povzročile izkrivljanja konkurence in niso ovirale pravilnega delovanja notranjega trga, pete točke obrazložitve Odločbe 2001/224 in sklicevanja v tej točki na morebitne postopke in odločbe v skladu s členoma 87 ES in 88 ES ne bi bilo dosledno razlagati tako, da bi Svet želel učinke Odločbe 2001/224 pogojevati z morebitnimi postopki in odločbami Komisije o državnih pomočeh. Nasprotno, ta skupna presoja je v skladu z obratna razlago, da Svet učinkov Odločbe 2001/224 ni želel pogojevati z rezultatom morebitnih postopkov in naknadnih odločb o državnih pomočeh.
- 91 Drugič, na podlagi razlage, ki jo zagovarja Komisija, ni mogoče dosledno izvrševati različnih pravil prava Unije, uporaba katerih se navaja v tej zadevi, ker je bila regionalna selektivnost spornih oprostitev učinek, ki je neposredno izhajal iz odločb Sveta o odobritvi, v katerih so bile določene geografske omejitve spornih oprostitev. Kot je Komisija sama navedla v točkah 17 in 63 obrazložitve izpodbijane

odločbe, se sporne oprostitev ne bi mogle, kot je določeno v zadevnih nacionalnih zakonodajah, uporabljati na celotnem ozemlju zadevnih držav članic, ampak le v regijah, navedenih v Prilogi I k Odločbi 2001/224, na katero napotuje člen 1(1) te odločbe, in kot je določeno v točki 63 obrazložitve izpodbijane odločbe, „so bile oprostitev regionalno selektivne, saj so odločbe [Sveta o odobritvi] dovolile oprostitev zgolj v določenih regijah in morebitnim vlagateljem, zainteresiranim za naložbe v proizvodnji aluminijevega oksida v drugih regijah, ni bila zagotovljena enaka obravnava“. Zato regionalne selektivnosti teh ukrepov ni bilo mogoče *a priori* pripisati zadevnim državam članicam, ker gre namreč za učinek, ki je izhajal iz odločb Sveta o odobritvi.

- 92 Ob upoštevanju dejstva, da regionalna selektivnost spornih oprostitev ni izhajala iz enostranskih in samostojnih odločb zadevnih držav članic, ampak iz odločb Sveta o odobritvi, bi bilo peto točko obrazložitve Odločbe 2001/224 in sklicevanje v njej na morebitne postopke in odločbe v skladu s členoma 87 ES in 88 ES nedosledno razlagati tako, da je Svet nameraval učinke Odločbe 2001/224 pogojevati z morebitnimi postopki in odločbami Komisije o državnih pomočeh. Nasprotno, to dejstvo je v skladu z obratno razlago, na podlagi katere Svet učinkov Odločbe 2001/224 ni nameraval pogojevati z rezultatom morebitnih postopkov in naknadnih odločb o državnih pomočeh.
- 93 Tretjič, z razlago, ki jo zagovarja Komisija, ni mogoče doseči doslednega izvrševanja pravil prava Unije, uporaba katerih se navaja v tej zadevi, ker je bilo dejstvo, da Italijanska republika, Irska in Francoska republika niso spoštovale najnižje trošarinske stopnje, določene v Direktivi 92/82, ki je bila za obravnavano obdobje, ko je znašala 13 EUR na 1000 kg, v skladu z odločbami Sveta o odobritvi, nazadnje z Odločbo 2001/224, na podlagi katere so lahko zadevne države članice uporabile oziroma še naprej uporabljale sporne oprostitev do 31. decembra 2006. Kot je Komisija sama navedla v točki 76 obrazložitve izpodbijane odločbe, „so bile vse tri oprostitev[, ki jih je odobril Svet,] popolne oprostitev“. Tako so se razlikovale od znižanih trošarin oziroma diferenciranih trošarinskih stopenj, ki so bile odobrene z odločbami Sveta o odobritvi, nazadnje z Odločbo 2001/224, pod izrecnim pogojem, da so stopnje, ki se uporabijo, v skladu z zahtevami iz Direktive 92/82, vključno z najnižjo trošarinsko stopnjo, določeno v tej direktivi. Zato je treba neplačilo trošarine, ki ustreza vsaj najnižji trošarinski stopnji, določeni v Direktivi 92/82, ki je v obravnavanem obdobju znašala 13 EUR za 1000 kg, s strani družb Eurallumina, AAL in Alcan, pred 31. decembrom 2006, pripisati odločbam Sveta, s katerimi je bilo Italijanski republiki, Irski in Francoski republiki dovoljeno do tega datuma zagotoviti popolne oprostitev trošarin na mineralna olja, ki se kot gorivo uporabljajo pri proizvodnji aluminija na Sardiniji, v regiji Shannon in regiji Gardanne.
- 94 Glede narave ukrepov, ki jih je Svet odobril, in sicer popolne oprostitev trošarin, in ne znižanja trošarin, ob spoštovanju najnižje trošarinske stopnje, določene v Direktivi 92/82, ne bi bilo smiselno, da bi Svet v točki 5 obrazložitve Odločbe 2001/224 izrazil voljo, da so učinki te odločbe pogojevani z naknadno odločbo Komisije o državnih pomočeh, kot je izpodbijana odločba, v skladu s katero bi lahko zadevne države članice zakonito zagotovile le znižanja trošarin, če bi se pri uporabljenih stopnjah upoštevala najnižja trošarinska stopnja 13 EUR na 1000 kg, določena v Direktivi 92/82 (glej točko 76 obrazložitve in člen 4 izpodbijane odločbe). Nasprotno, narava ukrepov, ki jih je odobril Svet, je v skladu z obratno razlago, da Svet učinkov Odločbe 2001/224 ni nameraval pogojevati z rezultatom morebitnih postopkov in naknadnih odločb o državnih pomočeh.
- 95 Iz točk od 83 do 94 zgoraj je razvidno, da se točka 5 obrazložitve Odločbe 2001/224 in sklicevanja v tej točki na morebitne postopke in odločbe Komisije v skladu s členoma 87 ES in 88 ES ne nanašajo na, kot trdi Komisija, primere, ko države članice zagotovijo znižanja trošarinskih stopenj ali oprostitev trošarin, da bi se v celoti in zgolj uskladile z odobritvijo, ki jo je podelila institucija Unije (glej v tem smislu in po analogiji zgoraj v točki 59 navedeno sodbo Sodišča Komisija proti Grčiji, točke 15, 16, 24 in 25, in sodbo z dne 15. julija 2010 v zadevi Komisija proti Združenemu kraljestvu, C-582/08, ZOdl., str. I-7195, točke od 47 do 52). Taka razlaga bi namreč vplivala na obveznost zagotoviti dosledno izvrševanje različnih določb prava Unije, uporaba katerih je navedena v tej zadevi, pri čemer gre za obveznost, ki sama izhaja iz načela pravne varnosti (točka 62 zgoraj). Navedena točka in navedeno sklicevanje se torej *a priori* nanašata na drugačne primere, kot so ti v obravnavani zadevi,



ko države članice na podlagi diskrecijske pravice, ki jo imajo v skladu s pravom Unije, uporabljajo nižje trošarinske stopnje ali oprostitve trošarin (glej v tem smislu zgoraj v točki 73 navedeno sodbo z dne 5. aprila 2006 v zadevi Deutsche Bahn proti Komisiji, točka 113; glej v tem smislu in po analogiji zgoraj v točki 66 navedeno sodbo Socridis, točki 19 in 20) ali ne spoštujejo pogojev, izrecno določenih v pravu Unije za zagotovitev pravnega delovanja notranjega trga, kot so najnižje trošarinske stopnje, določene v Direktivi 92/82.

- 96 Zato Komisija neutemeljeno trdi, da Italijanska republika, Irska in Francoska republika z nadaljnjo uporabo spornih oprostitev v obdobju do 31. decembra 2003 niso spoštovale pogojev iz odločb Sveta o odobritvi, vključno z Odločbo 2001/224, ki je učinke, nastale s temi odločbami, pogojevala z rezultatom morebitnih postopkov in naknadnih odločb Komisije na področju državnih pomoči.
- 97 Iz tega sledi, da so zadevne države članice spoštovale vse pogoje iz odločb Sveta o odobritvi, nazadnje iz Odločbe 2001/224, tako da so sporne oprostitve zagotovile do 31. decembra 2003 ne le s tem, da so se oprle na odločbe Sveta o odobritvi, ampak tudi s tem, da so zgolj in v celoti upoštevale pogoje, določene v njih.
- 98 Poleg tega je treba zavrniti trditve Komisije, da odločbe Sveta o odobritvi, nazadnje Odločba 2001/224, v nobenem primeru ne morejo učinkovati tako, da bi Italijansko republiko, Irsko in Francosko republiko oprostile njihove obveznosti spoštovanja postopkov in pravil o državnih pomočeh in da Svet pri izvrševanju svojih pristojnosti na področju davčnega usklajevanja ne bi smel posegati v njeno skoraj izključno pristojnost na področju državnih pomoči. Namreč, kot je razvidno iz sodne prakse, navedene v točkah 73 in 74 zgoraj, bi bilo treba ugodnosti, ki naj bi jih imele sporne oprostitve za upravičence, da bi jih bilo mogoče opredeliti za državne pomoči v smislu člena 87(1) ES, pripisati avtonomni in enostranski odločitvi zadevnih držav članic. Vendar so te v obravnavani zadevi sporne ugodnosti dodelile tako, da so se oprle na odločbe Sveta o odobritvi, nazadnje na Odločbo 2001/224, in da so spoštovale vse pogoje, določene v njih. Kot so tožeče stranke pravilno opozorile v odgovorih na vprašanja Splošnega sodišča in na obravnavi, bi bilo treba torej navedene ugodnosti pripisati Uniji, ki je s posredovanjem ene od svojih institucij Italijanski republiki, Irski in Francoski republiki dovolila, da še naprej uporabljajo sporne oprostitve do 31. decembra 2006, med drugim zato, ker te oprostitve ne povzročijo izkrivljanj konkurence.
- 99 Iz tega sledi, da Komisija, dokler so odločbe Sveta o odobritvi, nazadnje Odločba 2001/224, veljale in jih Svet ni spremenil, niti jih sodišče Unije ni razglasilo za nične, ni mogla niti z izvajanjem skoraj izključnih pooblastil, ki jih ima na podlagi členov 87 ES in 88 ES, spornih oprostitev opredeliti za državne pomoči v smislu člena 87(1) ES. Poleg tega, ker postopkovne obveznosti, navedene v členu 88 ES, izhajajo iz opredelitve zadevnih ukrepov za državne pomoči v smislu člena 87(1) ES, Komisija zadevnim državam članicam ni mogla očitati, da ji niso priglasile spornih oprostitev, ki so jih na podlagi odločb Sveta o odobritvi, nazadnje Odločbe 2001/224, in ob spoštovanju pogojev, določenih v njih, zagotovile do 31. decembra 2003.
- 100 Komisija, čeprav je to njena odgovornost (glej točko 72 zgoraj), ni nikoli uporabila pooblastil, v okviru katerih bi predlagala odpravo ali spremembo odločb Sveta o odobritvi, nazadnje Odločbe 2001/224, razglasitev ničnosti teh odločb ali ugotovitev neveljavnosti Direktive 92/81 v celoti ali le njenega člena 8(4). Sama Komisija je v točki 96 obrazložitve izpodbijane odločbe priznala, da „bi bilo proti pričakovanjem, da bi [...] Svetu predložila predloge, ki dovoljujejo nacionalne ukrepe, ki bi veljali za nezdržljive z drugimi določbami Pogodbe, ne da bi nakazala to možnost, zlasti kadar predlogi zadevajo zelo poseben problem in majhno število upravičencev, kot v tem primeru, in so zadevne določbe namenjene preprečevanju izkrivljanja konkurence znotraj Skupnosti“, in tudi „da bi [...] Svetu predlagala odobritev podaljšanja veljavne oprostitve, če bi menila, da je mogoče, da je katera koli pomoč v okviru veljavne oprostitve nezdržljiva s skupnim trgom“. Poleg tega ni bilo mogoče pričakovati, da bi se Komisija glede na obveznost zagotavljanja, da se predpisi o državnih pomočeh izvršujejo v skladu z drugimi določbami prava Unije, ki se uporabljajo za sporne oprostitve (točka 61 zgoraj) – če bi morala oceniti, da so bili nekateri učinki, nastali na podlagi odločb Sveta

o odobritvi ali Direktive 92/81, nezdružljivi s pravili o državnih pomočeh – odrekla izvrševanju svojih pooblastil, v okviru katerih bi zagotovila spremembo ali delno razglasitev ničnosti navedenih odločb ali ugotovitev neveljavnosti člena 8(4) Direktive 92/81, na podlagi katerega so bile sprejete te odločbe.

- 101 Dejstvo, da spornih oprostitev v tej zadevi ni bilo mogoče opredeliti kot državne pomoči v smislu člena 87(1) ES, ne spreminja dejstva, da jih še naprej ureja člen 8(5) Direktive 92/81, tako da so bile lahko predmet „morebitnih postopkov, ki se nanašajo na izkrivljanje delovanja enotnega trga“, kot je bilo določeno v točki 5 obrazložitve Odločbe 2001/224. V drugem odstavku člena 1 Odločbe 2001/224 je tako potrjeno, da se odobritev Sveta izteče 31. decembra 2006 „[o]b upoštevanju poprejšnjega pregleda Sveta na podlagi predloga Komisije“ v skladu s postopkom iz člena 8(5) Direktive 92/81. Vendar ni sporno, da Komisija Svetu na tej podlagi ni nikoli predložila ustreznega predloga, ki bi temeljil na ugotovitvi, da spornih oprostitev, zlasti zaradi nelojalne konkurence ali izkrivljanja delovanja notranjega trga, ni več mogoče obdržati.
- 102 Poleg tega Komisija ni uporabila pooblastil, ki jih ima na podlagi člena 230 ES, da bi predlagala razglasitev ničnosti ene ali druge odločbe Sveta o odobritvi zaradi napake pri presoji v eni ali drugi odločbi, glede tega, ali so zaradi spornih oprostitev dejansko nastali kakršno koli izkrivljanje konkurence, nelojalna konkurenca ali kakršno koli izkrivljanje delovanja notranjega trga. Poleg tega na podlagi člena 241 ES (postal člen 277 PDEU) ni uveljavljala ugovora nezakonitosti Direktive 92/81 kot celote niti le njenega člena 8(4). Sodišče Unije tako ni niti odločb Sveta o odobritvi niti Direktive 92/81 v celoti ali deloma razglasilo za nične oziroma ni ugotovilo njihovo neveljavnost.
- 103 Nazadnje, Komisija ni nikoli trdila, niti v svojih pisanjih v obravnavanih zadevah, da bi bilo treba odločbe Sveta o odobritvi, nazadnje Odločbo 2011/224, ali Direktivo 92/81 v celoti ali le njen člen 8(4) šteti za neobstoječe akte ali da so bili navedeni akti nezakoniti.
- 104 Iz tega sledi, da je – kot je pravilno trdil Svet v odgovoru na vprašanja Splošnega sodišča (glej točko 36 zgoraj) – takrat, ko je Komisija sprejela izpodbijano odločbo, Odločba 2001/224 obstajala in je bila veljavna. Za to odločbo, odločbe Sveta o odobritvi, ki so bile sprejete pred njo, in za Direktivo 92/81, zlasti njen člen 8(4), je veljala domneva zakonitosti, ki velja za vse akte Unije. Vse so imele pravne učinke. Zato so se Italijanska republika, Irska in Francoska republika lahko oprle na odločbe Sveta o odobritvi, nazadnje na Odločbo 2001/224, na podlagi katerih so še naprej uporabljale sporne oprostitve na Sardiniji, v regiji Shannon in regiji Gardanne, zlasti do 31. decembra 2003. Te odločbe so Komisiji v bistvu preprečile, da bi lahko v izpodbijani odločbi zgoraj navedene sporne oprostitve pripisala zadevnim državam članicam in jih zato opredelila kot državne pomoči v smislu člena 87(1) ES ter da bi lahko odredila pridobitev njihovega delnega vračila v delu, v katerem jih je ocenila za nezdružljive z notranjim trgom v smislu člena 87(3) ES.
- 105 V posebnih okoliščinah te zadeve je treba ugotoviti, da izpodbijana odločba v delu, v katerem neposredno izpodbija veljavnost spornih oprostitev, dodeljenih Italijanski republiki, Irski in Francoski republiki do 31. decembra 2003, posredno, ampak nujno, izpodbija tudi veljavnost odločb Sveta o odobritvi, nazadnje Odločbe 2001/224, in njihove učinke. S tem sta v izpodbijani odločbi kršeni načelo pravne varnosti in načelo domneve zakonitosti aktov Unije.
- 106 Zato je treba v združenih zadevah T-50/06 RENV, T-56/06 RENV, T-60/06 RENV, T-62/06 RENV in T-69/06 RENV ugoditi tožbenim razlogom oziroma očitkom glede kršitve načela pravne varnosti in/ali načela domneve zakonitosti aktov Unije.
- 107 Drugič, glede očitka v zvezi s kršitvijo načela dobrega upravljanja, ki ga navaja družba Eurallumina v zadevi T-62/06 RENV, je iz sodne prakse razvidno, da to načelo samo po sebi posameznikom ne daje pravic (sodba Splošnega sodišča z dne 6. decembra 2001 v zadevi Area Cova in drugi proti Svetu in Komisiji, T-196/99, Recueil, str. II-3597, točka 43), razen če pomeni odraz posebnih pravic (sodbi

Splošnega sodišča z dne 4. oktobra 2006 v zadevi Tillack proti Komisiji, T-193/04, ZOdl., str. II-3995, točka 127, in z dne 13. novembra 2008 v zadevi SPM proti Svetu in Komisiji, T-128/05, neobjavljena v ZOdl., točka 127).

- 108 Iz navedenega je razvidno, da je Komisija s sprejetjem izpodbijane odločbe posegla v oprostitve trošarin, ki jih je, kot je razvidno iz točk 18, 20 in 63 obrazložitve izpodbijane odločbe, Italijanska republika na podlagi odobritve, ki jo je Svet dodelil z Odločbo 2001/224, zagotovila družbi Eurallumina za njeno tovarno na Sardiniji. Vendar dokler so bile odločbe Sveta o odobritvi, nazadnje Odločba 2001/224, veljavne in jih Svet ni spremenil niti jih ni sodišče Unije razglasilo za nične, sta načeli pravne varnosti in domneve zakonitosti aktov Unije Komisiji preprečevali, da bi v okviru izvajanja svojih skoraj izključnih pooblastil na področju državnih pomoči sprejela odločbo, ki bi nasprotovala učinkom, ki izhajajo iz Odločbe 2001/224, s tem, da bi med drugim prerekala posebne pravice, ki jih je Italijanska republika zagotovila družbi Eurallumina na podlagi te odločbe.
- 109 Iz tega sledi, da je Komisija s sprejetjem izpodbijane odločbe, ne da bi upoštevala posebne pravice, ki jih je Italijanska republika na podlagi Odločbe 2001/224 podelila družbi Eurallumina in ki so bile kot učinki, ki izhajajo iz te zadnje odločbe, pravno zavarovane z načelom pravne varnosti in načelom domneve zakonitosti aktov Unije, kršila tudi načelo dobrega upravljanja.
- 110 Ne da bi bilo treba obravnavati druge tožbene razloge ali očitke, ki jih navaja Irska v zadevi T-50/06 RENV, družba AAL v zadevi T-69/06 RENV, Italijanska republika v zadevi T-60/06 RENV, družba Eurallumina v zadevi T-62/06 RENV in Francoska republika v zadevi T-56/06 RENV, je treba torej izpodbijano odločbo razglasiti za nično, ker je v njej ugotovljeno – oziroma temelji na ugotovitvi – da so oprostitve plačila trošarin na mineralna olja, ki se kot gorivo uporabljajo pri proizvodnji aluminija, ki so jih Francoska republika, Irska in Italijanska republika zagotovile do 31. decembra 2003, državne pomoči v smislu člena 87(1) ES, in ker je v njej odrejeno, naj Francoska republika, Irska in Italijanska republika sprejmejo vse potrebne ukrepe za zagotovitev vračila teh oprostitvev od njihovih prejemnikov, v delu, v katerem ti niso plačali trošarine po stopnji vsaj 13,01 EUR na 1000 kg težkega kurilnega olja.

### **Stroški**

- 111 V skladu s členom 87(2) Poslovnika Splošnega sodišča se neuspeli stranki naloži plačilo stroškov, če so bili ti priglašeni.
- 112 Ker Komisija s predlogi ni uspela, se ji v skladu s predlogi tožečih strank naloži plačilo stroškov, skupaj s stroški, nastalimi v postopku za izdajo začasne odredbe v zadevi T-69/06 R.

Iz teh razlogov je

SPLOŠNO SODIŠČE (četrti razširjeni senat)

razsodilo:

- 1. Odločbo Komisije 2006/323/ES z dne 7. decembra 2005 o oprostitvi plačila trošarine za mineralna olja, ki se uporabljajo kot gorivo pri proizvodnji aluminijevega oksida v regiji Gardanne, regiji Shannon in na Sardiniji, ki se izvaja v Franciji, na Irskem in v Italiji, se razglasi za nično, ker je v njej ugotovljeno – oziroma temelji na ugotovitvi – da so oprostitve plačila trošarin na mineralna olja, ki se kot gorivo uporabljajo pri proizvodnji aluminija, ki so jih Francoska republika, Irska in Italijanska republika zagotovile do 31. decembra 2003, državne pomoči v smislu člena 87(1) ES, in ker je v njej odrejeno, naj**

**Francoska republika, Irska in Italijanska republika sprejmejo vse potrebne ukrepe za zagotovitev vračila teh oprostitev od njihovih prejemnikov, v delu, v katerem ti niso plačali trošarine po stopnji vsaj 13,01 EUR na 1000 kg težkega kurilnega olja.**

- 2. Evropska komisija nosi svoje stroške in stroške, ki jih je priglasila Irska v zadevi T-50/06 RENV, Francoska republika v zadevi T-56/06 RENV, Italijanska republika v zadevi T-60/06 RENV, družba Eurallumina SpA v zadevi T-62/06 RENV in družba Aughinish Alumina Ltd v zadevi T-69/06 RENV, vključno s stroški postopka za izdajo začasne odredbe v zadevi T-69/06 R.**

Pelikánová

Vadapalas

Jürimäe

O'Higgins

Van der Woude

Razglašeno na javni obravnavi v Luxembourggu, 21. marca 2012.

Podpisi

## Kazalo

Dejansko stanje .....	2
Aluminij .....	2
Direktive v zvezi s trošarinami na mineralna olja .....	2
Odločbe Sveta, sprejete na podlagi člena 8(4) Direktive 92/81 .....	3
Upravni postopek .....	4
Izpodbijana odločba .....	5
Postopki pred Splošnim sodiščem in Sodiščem .....	6
Predlogi strank po vrnitvi zadeve Splošnemu sodišču .....	7
Pravo .....	8
Ugotovitveni tožbeni predlogi družbe Eurallumina .....	8
Povzetek razlogov in očitkov, ki jih navajajo tožeče stranke .....	8
Razlogi in očitki glede nezakonite uporabe pravil o državnih pomočeh za oprostitev, zagotovljene na podlagi odločb Sveta o odobritvi in v skladu z njimi .....	10
Stroški .....	19